

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 22.12.1995

COM(95) 730 def.

95/0366 (CNS)

Voorstel voor een

VERORDENING (EURATOM, EG) VAN DE RAAD

**tot wijziging van Verordening (Euratom, EEG) nr. 2053/93 van de Raad van 19 juli 1993
betreffende technische bijstand aan de Onafhankelijke Staten van de voormalige Unie van Soci-
alistische Sovjetrepublieken en aan Mongolië bij het streven naar sanering en herstel van de
economie**

(door de Commissie ingediend)

Toelichting

Verordening (Euratom, EEG) nr. 2053/93 van de Raad van 19 juli 1993 voorziet in technische bijstand aan de Onafhankelijke Staten van de voormalige Sovjetunie en aan Mongolië bij het streven naar sanering en herstel van de economie. Deze verordening loopt op 31 december 1995 af. Hoewel het overgangsproces in de Nieuwe Onafhankelijke Staten en Mongolië nu op gang is, hebben deze nog steeds behoefte aan bijstand. De Commissie nam daarom in februari 1995 een voorstel aan voor een nieuwe verordening, die de rechtsgrond vormt voor de hulpverlening in de komende jaren. Het voorstel van de Commissie werd op 18 april bij de Raad ingediend. Deze raadpleegde op 20 juni het Europees Parlement.

Het EP bracht op 16 november advies uit en nam 37 amendementen aan, waarvan er 29 voor de Commissie aanvaardbaar zijn.

Ondanks alle inspanningen heeft de Raad tot dusver over de nieuwe verordening nog geen overeenstemming kunnen bereiken. Het meest omstreden punt is het opnemen van de uitvoeringsbepalingen van het Tacis-programma in de verordening en de bijlagen daarbij.

Gezien de situatie is het essentieel om de continuïteit van de steun van de Gemeenschap aan de NOS volledig te waarborgen, wat een positief politiek signaal aan onze partners zou betekenen. De Commissie stelt daarom voor de geldigheidsduur van de huidige verordening te verlengen tot 31 december 1996. Deze verlenging wordt ingetrokken zodra de nieuwe verordening in werking treedt.

Voorstel tot

VERORDENING (EURATOM, EEG) VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (Euratom, EEG) nr. 2053/93 van de Raad van 19 juli 1993 betreffende technische bijstand aan de Onafhankelijke Staten van de voormalige Unie van Socialistische Sovjetrepublieken en aan Mongolië bij het streven naar sanering en herstel van de economie

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 235,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, inzonderheid op artikel 203,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Overwegende dat in overeenstemming met de conclusies van de bijeenkomsten van de Europese Raad in Dublin en Rome in 1990 de Europese Gemeenschap een programma voor technische bijstand aan de voormalige Unie van Socialistische Sovjetrepublieken bij het streven naar sanering en herstel van haar economie heeft opgesteld;

Overwegende dat bij Verordening (Euratom, EEG) nr. 2053/93 van de Raad van 19 juli 1993 betreffende technische bijstand aan de Onafhankelijke Staten van de voormalige Unie van Socialistische Sovjetrepublieken en aan Mongolië bij het streven naar sanering en herstel van de economie¹ de voorwaarden voor deze technische bijstand zijn vastgesteld, en is bepaald dat dit zal geschieden gedurende de periode van 1 januari 1993 tot en met 31 december 1995;

Overwegende dat de Raad geen besluit heeft kunnen nemen tot goedkeuring van een nieuwe verordening die vanaf 1996 van kracht zou zijn; dat de continuïteit van de bijstand van de Gemeenschap verzekerd dient te worden, teneinde de duurzaamheid van de economische hervormingen te waarborgen;

Overwegende dat het derhalve noodzakelijk is de looptijd van Verordening (Euratom, EEG) nr. 2053/93 van de Raad van 19 juli 1993 te verlengen totdat deze wordt vervangen door een nieuwe verordening, doch uiterlijk tot en met 31 december 1996;

Overwegende dat het voortzetten van de bijstand zal bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de Gemeenschap, met name zoals die in de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten zijn vervat;

¹ PB nr. L 187 van 29.07.1993, blz. 1.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

In artikel 1, lid 1, van Verordening (Euratom, EEG) nr. 2053/93 van de Raad van 19 juli 1993 wordt de datum 31 december 1995 vervangen door '31 december 1996'.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke Lid-Staat.

Financieel memorandum

1. Titel van de maatregel

Technische bijstand aan hervorming en herstel van de economie in de uit de Sovjetunie voortgekomen onafhankelijke staten en Mongolië (Takis-programma)

2. Begrotingslijn

B7-620: Technische samenwerking met de onafhankelijke staten van de voormalige Sovjet-Unie

3. Juridische grondslag

- Artikel 235 van het Verdrag van Rome
- Artikel 203 van het Euratom-Verdrag
- Verordening (Euratom, EEG) Nr. 2053 van de Raad van 19/07/93 (PB L 187 van 29.07.1993, blz. 1) betreffende technische bijstand aan de Onafhankelijke Staten van de voormalige Sovjet-Unie en Mongolië (ter vervanging van Verordening Nr. 2157/91 van de Raad van 15.07.1991)
- Samenwerkings- en partnerschapsovereenkomsten ondertekend met Rusland (24.06.1994), Oekraïne (14.06.1994), Moldavië (28.11.1994), Kazachstan (23.01.1995), Kirgizstan (09.02.1995) en Wit-Rusland (06.03.1995).

4. Omschrijving van de maatregel

4.1. Algemeen doel van de maatregel

Ondersteuning van het hervormingsproces, met name door (mede)financiering van bijstandsmaatregelen ter bevordering van de overgang naar een markteconomie en van de democratisering. Deze maatregelen zijn vooral van toepassing op de volgende gebieden: ontwikkeling van menselijke hulpbronnen (opleiding, werkgelegenheid, sociale zekerheid, democratische instellingen, enz.), ontwikkeling en herstructurering van ondernemingen (MKB, omschakeling, herstructurering, enz.), energie en nucleaire veiligheid, infrastructuur, voedselproductie en -distributie.

4.2. Duur van de maatregel en modaliteiten voor verlenging

Verordening (Euratom, EEG) nr. 2053/93 van de Raad loopt in december 1995 af. De Commissie heeft op 18 april bij de Raad een voorstel voor een nieuwe verordening ingediend. De Raad is tot dusver echter niet tot een consensus kunnen komen. Onderbreking van de bijstand van de Gemeenschap aan de Nieuwe Onafhankelijke Staten en Mongolië moet absoluut worden voorkomen, aangezien dit een negatief politiek signaal zou zijn voor de partnerlanden, en een ernstige bedreiging voor de duurzaamheid van de economische hervormingen in deze landen. Om deze redenen wordt nu voorgesteld om de looptijd van Verordening nr. 2053/93 te verlengen tot 31 december 1996, of tot een nieuwe verordening in werking treedt.

5. Indeling van de uitgaven

5.1. Niet-verplichte uitgave

5.2. Gesplitste kredieten

6. Aard van de uitgaven

In het algemeen voor 100% gesubsidieerd. Incidenteel vindt cofinanciering plaats, bijvoorbeeld met de EBWO of de Lid-Staten.

De gefinancierde programma's worden gekozen uit de door de begunstigde landen voorgestelde projecten.

De door de diensten van de Commissie opgestelde programma's worden voor advies voorgelegd aan het TACIS-comité, dat bestaat uit vertegenwoordigers van de Lid-Staten.

7. Financiële gevolgen

7.1. Berekeningsmethode voor de kosten van de maatregel

De begrotingsautoriteit stelt voor elk begrotingsjaar de beschikbare kredieten vast.

Voor de begroting 1996 is verzocht om vastleggingskredieten ten bedrage van 528 miljoen ecu.

De in de bijlage opgenomen indicatieve meerjarige financiële programmering is in overeenstemming met de op de Raad van Edinburgh vastgestelde richtsnoeren en met de verklaring van de Raad van Kopenhagen. In feite blijft de Gemeenschap een aanzienlijk deel van haar begrotingsmiddelen aanwenden voor externe activiteiten, met name ten gunste van de nieuwe onafhankelijke staten, via het Tacis-programma.

Hoewel in verhouding tot de behoefte van de nieuwe onafhankelijke staten de financiële steun die het Tacis-programma tot het eind van de huidige financiële vooruitzichten kan verstrekken beperkt is, is de Unie voornemens, onder voorbehoud van de jaarlijkse begrotingsprocedure, voor de periode 1995-1999 een bedrag van 2 725 miljoen ecu toe te wijzen in het kader van hoofdstuk B7-62 'Samenwerking met de onafhankelijke staten van de voormalige Sovjetunie'. Dit betekent een nominale gemiddelde jaarlijkse groei van ongeveer 3,5% voor dezelfde periode.

7.2. Verdeling over afzonderlijke elementen van de maatregel

Indicatieve verdeling naar programmatype:

Nationale programma's	60%
Regionale programma's (tussen staten onderling)	30%
Andere (Multidisciplinair, samenwerking EBWO enz.)	10%

De programma's hebben met name betrekking op de volgende sectoren: menselijke hulpbronnen, ontwikkeling van ondernemingen, vervoer en telecommunicatie, nucleaire veiligheid en milieu, energie, voedselproductie en -distributie en overheidsinstellingen. Bij de exacte verdeling in het kader van de programma's wordt rekening gehouden met de door ieder partnerland gestelde prioriteiten.

Indicatieve verdeling naar sector (bron: activiteiten ten laste van de begrotingen 1991-1994):

Beleidsadvies	5,4%
Voedselproductie en -distributie	12,3%
Energie	10,6%
Nucleaire veiligheid en milieu	18,4%
Vervoer en telecommunicatie	9,0%
Steun voor ondernemingen	16,5%
Menselijke hulpbronnen	16,1%
Overig	11,7%

8. Maatregelen ter bestrijding van fraude

De administratieve en financiële follow-up van contracten wordt nu nog centraal door de Commissie beheerd. Geleidelijke decentralisering van het beheer kan naargelang de omstandigheden en capaciteiten van de begunstigde landen worden overwogen. Een systeem voor monitoring is opgezet, met drie teams in Moskou, Kiev en Almaty, gecoördineerd door een centrale Tacis-eenheid voor toezicht en evaluatie in Brussel. De monitoring-teams zijn verantwoordelijk voor de gedetailleerde follow-up van de uitvoering van de projecten en activiteiten. In het hoofdkantoor van de Commissie worden de sectoren en programma's geëvalueerd aan de hand van de inlichtingen die door de monitoring-teams zijn verzameld. De delegaties van de Commissie in Moskou, Kiev, Almaty en Tbilisi houden ook toezicht op de uitvoering. Deze controlemaatregelen worden aangevuld door de financiële auditmissies die de diensten van de Commissie organiseren voor activiteiten die onder contract worden uitgevoerd.

9. Elementen van de kosten-batenanalyse

9.1. Specifieke kwantificeerbare doelstellingen, doelgroep

Doel van het bijstandsprogramma voor de landen van de voormalige Sovjet-Unie en Mongolië is:

- de overgang van deze economieën naar een markteconomie te waarborgen
- deze economieën te moderniseren
- ondersteuning van het democratiseringsproces

In het kader van de onder punt 4.1 beschreven algemene doelstelling is het doel van de ondernomen activiteiten de gehele of gedeeltelijke financiering van projecten op de volgende gebieden:

- opleiding van menselijke hulpbronnen
- herstructurering van de overheid
- diensten op het gebied van werkgelegenheid en sociale zekerheid
- steun voor en versterking van een democratische maatschappijvorm
- bijstand aan het macro-economisch beleid
- juridische bijstand, met name onderlinge aanpassing van de wetgeving
- ontwikkeling van kleine en middelgrote bedrijven
- omschakeling van de wapenindustrie
- steun voor privatisering en herstructurering van ondernemingen
- modernisering van het financiële systeem
- herstel en modernisering van essentiële infrastructuur, vooral op het terrein van vervoer en telecommunicatie
- modernisering van de energie-producerende industrie, met inbegrip van verbetering van de nucleaire veiligheid
- productie, verwerking, distributie van voedsel, continuïteit van de voedselvoorziening

De milieu-aspecten worden in de voorbereiding en uitvoering van de programma's opgenomen.

De uiteindelijke begunstigden van de Tacis-projecten zijn: beleidmakers, overheidsfunctionarissen (met name economische en juridische adviseurs), overheidspersoneel, personen werkzaam in alle betrokken sectoren (landbouw, energie, nucleaire veiligheid, vervoer, telecommunicatie, financiële diensten, MKB, conversie e.d.), en uiteindelijk alle burgers van de begunstigde landen, waar de maatregelen gericht zijn op het tot stand brengen van een pluralistische en democratische samenleving.

9.2. Motivering van de maatregel

De maatregel past in het kader van de uitvoering van de besluiten van de Europese Raad van Rome in december 1990.

Aangezien de economische situatie van de begunstigde landen zodanig is dat een overgang naar een pluralistische democratie en een markteconomie niet mogelijk is zonder externe hulp, en aangezien het voor de Europese Unie van het allergrootste belang is bovenstaande doelstellingen op zo kort mogelijke termijn te verwezenlijken, getroost de Gemeenschap zich grote inspanningen, ook op het gebied van de begroting.

Door middel van overdracht van know-how en kennis wil de communautaire bijstand multiplicator-effecten in de betrokken sectoren bewerkstelligen, om zo een kader en de instellingen te creëren voor een markteconomie en een democratische maatschappij.

Het voordeel van het programma is de Europese *sourcing*, en de zeer ruime keus wat betreft systemen en economische partners.

Het programma vormt een aanvulling op de bilaterale bijstandsprogramma's van de Lid-Staten.

Indirecte effecten

Door de concentratie in sleutelsectoren van de economische infrastructuur (energie, vervoer, financiën) is dit bijstandsprogramma gericht op het creëren van de voorwaarden voor de ontwikkeling van de economie, die moeten leiden tot particuliere en overheidsinvesteringen.

Multiplicatoreffecten

Communautaire financiering van een project leidt vaak tot andere financieringen, omdat communautaire cofinanciering een voorwaarde is voor deelname van andere instellingen, of omdat de financiering door de Commissie de noodzakelijke voorwaarden schept voor het welslagen van andere door particuliere of overheidsinstellingen gefinancierde projecten.

Factoren van onzekerheid

De belangrijkste onzekerheidsfactor die de resultaten van de maatregel kan beïnvloeden betreft de continuïteit en het tempo van de hervormingen in de partnerlanden.

9.3. Het volgen en evalueren van de maatregel

Indicatoren voor de resultaten

Het succes van de bijstand wordt afgelezen aan het vermogen van de begunstigde landen de Europese deskundigen bij met communautaire steun begonnen maatregelen snel te vervangen. Alles zal in het werk gesteld worden voor de geleidelijke vervanging van Europese door nationale deskundigen.

Het succes van de maatregelen wordt gewaarborgd door de vraaggestuurde aanpak en de toezegging van de begunstigten de geboden hulp te aanvaarden.

De Europese experts zullen worden gerecruteerd in het kader van dienstcontracten met gedetailleerde taakomschrijving. Hierin zullen met name de te bereiken doelstellingen en de duur van de werkzaamheden worden vastgelegd, met het oog op een ex post evaluatie.

Modaliteiten van de evaluatie en beoordeling van de resultaten

De diensten van de Commissie zullen jaarlijks verslag uitbrengen over de voortgang van de maatregelen, de problemen en de aanbevolen oplossingen. De rapporten worden voorgelegd aan de Lid-Staten, de Raad van de Unie, het Europees Parlement en het Economisch en Sociaal Comité.

De verschillende projecten worden regelmatig volgens de *logical framework*-methode beoordeeld. Tevens zullen de experts die de projecten beheren halfjaarlijkse rapporten opstellen over de uitvoering van hun taken (zie ook punt 8).

Voorts zal de Commissie op gezette tijden de Lid-Staten in het Tacis-comité en het Europees Parlement op de hoogte houden van de voortgang van het programma.

10. Huishoudelijke uitgaven (deel A van de begroting)

Geen

Bijstand van de Gemeenschap voor de hervormingen in de uit de Sovjetunie voortgekomen onafhankelijke staten en Mongolië (Takis)

Indicatieve meerjaren-programmering voor de vastleggingskredieten

(miljoen ecu, lopende prijzen)

1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	totaal 95-99
------	------	------	------	------	------	------	--------------

Plafond voor rubriek 4 van de financiële vooruitzichten (EUR15)	4 120	4 311	4 895	5 264	5 743	6 345	7 064	29 311,00
---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-----------

Indicatieve programmering voor hoofdstuk B7-62 ¹	510	460	506,85	528	546	565	585	2 730,85
---	-----	-----	--------	-----	-----	-----	-----	----------

¹ 1995: 470 (begroting) + 36,85 miljoen ecu (GAB nr. 1/95)
1996-99: uitgaande van een groei van ongeveer 3,5% per jaar.

ISSN 0254-1513

COM(95) 730 def.

DOCUMENTEN

NL

11

Catalogusnummer : CB-CO-95-764-NL-C

ISBN 92-77-98716-2

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen

L-2985 Luxemburg